

VERSLAG van de vergadering van de statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie van 28 september 2009

Aanwezig:

P.C. Pollmann (PvdA, voorzitter), mr. J.H. Ekkers (gedeputeerde), drs. W.M. de Jong (gedeputeerde), J.W. Benschop (SP), F. Bersch (SP), mw.drs. U.P. Blom (PvdA), mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), mw. K. Derks-Wolthuisen (ChristenUnie), J. Fastl (GroenLinks), drs. C. de Heer (ChristenUnie), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), mw. N.P.B. van 't Hooft (PvdA), mr. P. Kelder (VVD), J.F.M. Kloppenborg (GroenLinks), J. Konijnenbelt (CDA), mw. D. Lamers-Tiecken (VVD), ing. R. Roos (Mooi Utrecht), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66), mw.drs. H.D.I. Walta-auf'm Keller (VVD)

Van Ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunctgriffier), mw. W. Voorneman-Rijkers (verslag)

Afwezig:

C.J.J. van Ee (CDA), mw. G.W. Nalis (PvdA)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder de heer De Heer als nieuw lid van de commissie.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Mededelingen

- Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Van Ee.
- De voorzitter deelt mede, dat het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer "Bedrijventerreinen ter discussie" is toegestuurd. Voorstel is dit te betrekken bij de behandeling van het onderwerp bedrijventerreinen in de commissievergadering van 2 november a.s.
- De voorzitter deelt mede, dat de commissie een mail heeft ontvangen van de Randstedelijke Rekenkamer over achterstallig onderhoud kunstwerken. Dit kan worden betrokken bij de behandeling van de Begroting 2010.
- De voorzitter deelt mede, dat het verslag van de informatiebijeenkomst over de Luchtvaartnota d.d. 22 september jl. per mail is rondgestuurd en tevens op de desks ligt.
- De voorzitter deelt mede, dat bij het statenvoorstel Begroting 2010 twee bijlagen ontbraken. Deze zijn op 23 september jl. aan alle Statenleden nagezonden en liggen tevens op de desks.
- De heer Ekkers deelt mede, dat GS op verzoek van het IPO hebben besloten een convenant tussen Rijk, IPO en VNG over bedrijventerreinen te ondertekenen. Het convenant kan worden betrokken bij de behandeling van het onderwerp bedrijventerreinen op 2 november a.s.
- De heer Ekkers rapporteert, dat in het kader van het Stationsgebied Driebergen-Zeist nog twee modellen in beeld zijn (Waaier en SSL). De voorkeur van ProRail, Connexion en de NS gaat uit het model Waaier. In de Stuurgroep is afgesproken ernaar te streven de discussie voor het einde van het jaar af te ronden.

Ingekomen stukken

2009MME113 Vrienden van de Joostenlaan: reactie op onderzoek naar tracé snelweg tussen A2 en A12 door landgoed Haarzuilens

Wordt voor kennisgeving aangenomen.

2009MME117 dhr. L.G. Vollebregt: Klacht met verzoek m.b.t. Energie Utrecht
Desgevraagd door de heer Hoefnagels antwoordt de heer De Jong dat GS al hebben gereageerd, zowel schriftelijk als telefonisch. Voor de heer Vollebregt is een en ander echter niet naar tevredenheid opgelost.

3. Rondvraag

De heer Hoefnagels deelt mede dat hij, vanwege de korte termijn waarop de uitnodiging is ontvangen, geen kans ziet de bijeenkomst op 30 september a.s. over het Stationsgebied Driebergen-Zeist bij te wonen. Hij informeert of ten behoeve van de commissie MME een kort verslag van deze bijeenkomst kan worden gemaakt.

De heer Ekkers zegt een kort verslag/impressie van de bijeenkomst toe.

4. Termijnagenda

Een actuele versie van de Termijnagenda is ter vergadering uitgereikt (versie 24 september 2009)

Mevrouw Van 't Hooft informeert waarom het onderwerp Gezondheidseconomie is verplaatst.

Vervolgens memoreert spreekster, dat op 2 november a.s. het onderwerp Voortgang Bedrijfsterreinen wordt geagendeerd. In februari jl. hebben de PvdA en GroenLinks een motie ingediend, waarin GS werden verzocht een aantal zaken te onderzoeken w.o. het puntensysteem. Op grond van de toezegging dat dit zou gebeuren, hebben PvdA en GroenLinks de motie aangehouden. De PvdA gaat er vanuit dat een en ander is meegenomen in het kader van de bespreking op 2 november a.s.

De heer Ekkers antwoordt dat het puntensysteem in een later stadium in de commissie is behandeld en als zodanig is afgehandeld. Spreker heeft op dit moment niet in beeld welke punten nog meer door de PvdA en GroenLinks aan de orde zijn gesteld in februari jl.

De voorzitter licht toe, dat de volgende onderwerpen in het kader van het agendapunt Voortgang Bedrijventerreinen aan de orde zal komen: het Noordanus-rapport, het convenant, het Jorritsma rapport, de leegstand kantoren, de leegstand bedrijventerreinen en de voortgang van de beide pilots Vianen en Mijdrecht.

Mevrouw Blom merkt op dat in de Termijnagenda (versie 14 september 2009) de Rapportage Luchtkwaliteit 2009 ter kennisname staat en het SGP-rapport Dodelijk Stof als bespreekpunt voor 2 november a.s. In de versie van 24 september is de Rapportage Luchtkwaliteit 2009 naar 30 november verschoven. Geïnfomeerd wordt of het niet logischer deze onderwerpen tegelijkertijd te bespreken. De heer De Jong is van mening dat de onderwerpen weliswaar beiden met luchtkwaliteit te maken hebben, maar als zodanig ver uit elkaar liggen. De Rapportage Luchtkwaliteit betreft de voortgang van de monitoring in de provincie Utrecht en alles dat gebeurt rondom het Nationale Saneringsprogramma. Het rapport van de SGP gaat over wat groene beplanting kan doen in het afvangen van fijnstof. GS komt met een reactie op dit rapport. Op basis daarvan kan worden bekeken of het wellicht aanknopingspunten biedt om het in het beleid te verankeren.

Desgevraagd door mevrouw Blom bevestigt de voorzitter dat ter zake van de Rapportage Luchtkwaliteit 2009 de procedure geldt dat desgewenst vragen kunnen worden gesteld en afhankelijk van de beantwoording kan worden verzocht om agendering.

De heer Hoefnagels memoreert dat op 30 september a.s. een rapport uitkomt van de Randstedelijke Rekenkamer. Hij stelt voor dit rapport toe te voegen aan de bespreekpuntenlijst, hetgeen door de voorzitter wordt toegezegd.

5. Verslag Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie 31 augustus 2009

Het verslag wordt conform vastgesteld.

6. Statenvoorstel Luchtvaartnota provincie Utrecht

De voorzitter geeft in eerste instantie het woord aan de inspreker mevrouw Rentmeester.

Mevrouw Rentmeester (Ekelmans & Meijer Advocaten) deelt mede te spreken namens de heer R. Visser, eigenaar van het bedrijf KNSF en in het bezit van een helihaven in Breukelen. Op grond van de weerlegging van de zienswijze van de heer Visser bestaat het vermoeden, dat uitgegaan is van het verkeerde helihaventerrein. Het terrein waarop de uitspraak van de Rechtbank betrekking heeft ligt iets meer ten noorden. De heer Visser vliegt echter niet vanaf die plek. De helihaven, waarvan reeds 2 jaar gebruik wordt gemaakt, ligt op een andere plek op zijn terrein. Het gebruik van de helihaven was op grond van het vorige bestemmingsplan toegestaan. Op grond van het huidige bestemmingsplan valt het onder het overgangsrecht, ook indien het eventueel in strijd is met de huidige bestemming, omdat op grond van het vorige bestemmingsplan sprake was van legaal gebruik; legaal gebruik is niet uitgesloten op grond van het overgangsrecht. Het bedrijf KNSF is een groot bedrijf, dat grote economische belangen heeft. Om de belangen van het bedrijf te vertegenwoordigen maakt de heer Visser regelmatig gebruik van de helihaven om naar plekken in Nederland, Engeland en Duitsland te vliegen. In de ontwerp Luchtvaartnota wordt opgemerkt dat één van de uitgangspunten is dat de provincie ook werkt aan een concurrerende, innovatieve en gezonde economie. Een concurrerend vestigingsklimaat vereist een goede bereikbaarheid. Haar cliënt heeft veel belang bij het gebruik en het kunnen blijven gebruiken van zijn helihaven.

Spreekster hecht er voorts aan kort in te gaan op de verhouding tussen de Natuurwetgeving en de Luchtvaartnota. De Natuurbeschermingswet en de Wet milieubeheer zijn gericht op milieubelangen, o.a. ter bescherming van wilde dieren, flora en fauna. De Luchtvaartnota ziet op het luchtverkeer en het veilig kunnen vliegen. Dat is een heel ander belang. In haar visie ligt het niet in de lijn dat de provincie milieubelangen, die al wettelijk zijn geregeld, via de Luchtvaartnota tracht te regelen. Daarnaast is het zo, dat er Rijksbeleid is voor vliegen op 500 ft (ca 150 m). De helikopter stijgt met ca 2000 ft/min. Dat betekent dat de helikopter in een kwart minuut i.c. 15 sec op 500 ft zit. Het gaat hier derhalve om beleid dat slechts 15 sec op deze vlucht van toepassing zou zijn.

Spreekster verzoekt de commissie het vorenstaande te betrekken bij het vaststellen van de Luchtvaartnota.

De heer Roos informeert, of de helihaven binnen een straal van 500 m van de bebouwing ligt. Mevrouw Rentmeester antwoordt dat dit haar niet bekend is.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat er geen vragen meer zijn, bedankt hij mevrouw Rentmeester voor haar komst en inbreng. Spreker stelt vervolgens het voorliggende statenvoorstel aan de orde.

De heer Kelder merkt op dat de Luchtvaartnota met name is bedoeld een visie te geven op de luchtvaart in Utrecht. De VVD mist daarin een visie op het belang van nut en noodzaak, de kansen en gevolgen op economisch terrein en op het gebied van mobiliteit naast de gevolgen van milieu. In de voorliggende nota leest de VVD met name een visie op de hinder die de luchtvaart veroorzaakt. Geïnfomeerd wordt of een economische effectrapportage is gemaakt. Wat de VVD betreft zou de visie niet alleen op het heden, maar ook op de toekomst moeten zijn gericht. Daarbij is het van belang te betrekken, dat Utrecht onderdeel van Nederland en Europa is en dat met elkaar moet worden bekeken waar deze, al dan niet overlast gevende, terreinen moeten worden geplaatst. De VVD pleit voor een aangescherpte visie voor de Statenvergadering.

Voorts valt op dat geen sterk onderscheid wordt gemaakt in de diverse categorieën van luchtvaart, terwijl tussen deze categorieën qua overlast behoorlijke verschillen zitten. De VVD pleit ervoor dit nader uit te werken in de Luchtvaartnota.

In de informatiebijeenkomst op 22 september jl. is verduidelijkt, dat een aantal activiteiten in de lucht te maken heeft met recreatie of sport. Geïnformeerd wordt of voornoemde activiteiten ook behandeld zouden kunnen worden als overige sporten en recreatieve activiteiten.

Voor het onderscheid in de diverse categorieën is ook het regiem aan regels van belang, waarbij evident is dat de regels voor de niet tot nauwelijks overlastgevende luchtvaart aanzienlijk minder zouden kunnen zijn dan die voor de categorieën die wel overlast veroorzaken.

De Luchtvaartnota handelt met name om de activiteiten, die aan de grond plaatsvinden. Overlast wordt veelal veroorzaakt door de overvliegende voertuigen, waarover de provincie feitelijk niet gaat.

De VVD kan zich niet geheel aan de indruk onttrekken, dat de voorliggende nota mede is opgesteld om heel erg overlast veroorzakende activiteiten bv. de vestiging van een helitaxibedrijf tegen te gaan. De VVD pleit ervoor dat punt apart te benoemen, zodat de niet tot nauwelijks overlast veroorzakende activiteiten onnodig worden belast met een heel zwaar regiem aan regels.

De heer De Heer plaatst namens de ChristenUnie de volgende vragen en opmerkingen.

- In de voorliggende nota staat een systeem van zonerings om ervoor te zorgen dat de luchtvaartterreinen op een goede plek terecht komen. Geïnformeerd wordt of het niet gewenst is om concrete, minst schadelijke, plekken aan te wijzen en dat als zodanig mee te nemen in de Structuurvisie.
- Onder verwijzing naar de informatiebijeenkomst van 22 september jl. wordt geïnformeerd of geen groei van het woon-werkverkeer per helikopter is te verwachten.
- In het kader van de recreatieve vluchten wordt opgemerkt dat vooral gemotoriseerd vliegverkeer veel hinder kan geven. Geïnformeerd wordt of de voorliggende nota voldoende garantie biedt dat het recreatieve gemotoriseerd luchtverkeer niet zodanig kan groeien dat het veel hinder geeft.
- De provincie gaat niet over het luchtverkeer in de lucht. Geïnformeerd wordt of de provincie de gedragscode die in het kader van de ballonvaart wordt gehanteerd niet verplicht kan laten ondertekenen door een ieder die een vergunning krijgt om op te stijgen.

De heer Benschop merkt op dat de SGP op het standpunt staat dat, m.n. als het gaat om het vliegverkeer dat geluidsoverlast geeft, bij het verlenen van een vergunning goed moet worden gekeken naar het nut, de noodzaak en de plek. De regels staan in het voorliggende stuk.

Ten aanzien van het recreatieve luchtverkeer dat niet tot nauwelijks geluidsoverlast geeft acht de SGP een dergelijk strikt regiem niet gewenst.

Bestaande, legale, rechten dienen in de visie van de SGP te worden nagekomen.

Ten aanzien van de helihaven Breukelen wordt verzocht om een nadere toelichting van hetgeen niet juist in het stuk zou staan.

Tot slot benadrukt spreker het belang van de handhaving.

Het verheugt Mevrouw Bodewitz dat de belangen van natuur in het kader van de Luchtvaartnota zwaar meewegen en dat de 500 m eis is toegevoegd. Er is echter nog een aantal zaken dat de PvdD zorgen baart, zoals oa. de reeds door de inspreker aangehaalde passage, dat een concurrerend vestigingsklimaat een goede bereikbaarheid vereist. Dit wekt

de indruk dat wordt ingestemd met commerciële, gemotoriseerde, luchtvaart als dit de bereikbaarheid vergroot. Indien dat een belangrijk uitgangspunt is, kan in de visie van de PvdD een aantal goede zaken in de Luchtvaartnota worden omzeild. Ter illustratie wijst zij op blz. 18 van de nota van beantwoording, waarin in antwoord 35 staat dat indien zich binnen bestemmingen als water, agrarisch en bos grote groepen vogels voor langere tijd gaan ophouden van de desbetreffende beheerder zal kunnen worden gevraagd de vogels te verjagen. Dat lijkt de PvdD omgekeerde wereld, omdat in de Luchtvaartnota staat dat ervoor moet worden gezorgd dat geen luchtvaart plaatsvindt in de buurt van plaatsen waar zich veel vogels ophouden. Zij vraagt hiervoor aandacht.

De PvdD is geen voorstander van het mogelijk maken en houden van luchthavens voor commercieel gebruik van helikopters. Op grond van de enorme hoeveelheid CO₂-uitstoot, staat de PvdD op het standpunt dat dit niet tot de duurzame vervoerswijze kan worden gerekend. Het verheugt de PvdD dat in de voorliggende nota veel beperkingen staan, maar de vestiging van helikopterluchthavens wordt niet uitgesloten, hetgeen de PvdD betreurt. Spreekster vestigt de aandacht op de gestelde 48 dB Lden norm. Dat levert toch nog 10% ernstige hinder op. Geïnformeerd wordt hoe deze norm zich verhoudt tot de gestelde 500 m eis.

De PvdD sluit zich aan bij het pleidooi van de NMU ten aanzien van de 12 incidentele vluchten op jaarbasis.

Tot slot pleit de PvdD ervoor eisen te stellen ten aanzien van de aan- en afvliegroutes nabij maneges en maneges te definiëren als kwetsbaar object.

De heer Roos staat op het standpunt dat de kern van de voorliggende nota is de overlast c.q. belasting voor de omgeving zoveel mogelijk te minimaliseren. Vanuit die optiek vraagt Mooi Utrecht aandacht voor het volgende.

- Het verbaast MU dat er wel interprovinciaal overleg is over dit onderwerp, maar dat een voor de hand liggend onderwerp als het hanteren van gelijke geluidsnormen kennelijk niet op de agenda staat. Spreker stelt voor dit onderling af te stemmen en als zodanig ook in de voorliggende nota te verwerken.
- MU pleit ervoor in de nota ten aanzien van maneges een afstandsgrens op te nemen van een minimale cirkel van 1 km.
- MU is van mening dat de handhaving onderbelicht is. Geadviseerd wordt daar meer op in te zetten, zowel qua menskracht als geld.
- Met betrekking tot de helihaven in Breukelen verbaast de formulering over de toepassing van het overgangsrecht in relatie tot de bebouwing. Volgens spreker is sprake van bebouwing binnen een straal van 500 m. Geïnformeerd wordt waarom niet duidelijker in de nota staat dat dit een zwaarwegend criterium is op grond waarvan geen overgangsrecht van toepassing kan zijn.

De heer Hoefnagels memoreert dat D66 een aantal vragen heeft gesteld, waarop nog geen antwoord is verkregen. Het verheugt D66 dat de 500 m-norm in de voorliggende nota is opgenomen. Hiervan kan echter worden afgeweken op grond waarvan de vraag is of hiermee de door D66 gewenste duidelijkheid wordt bewerkstelligd. D66 kan zich in deze voorstellen dat het gemotoriseerd luchtverkeer niet in één categorie wordt gezet, maar dat een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds helikopterhavens waaraan de 500 m-grens wordt gekoppeld en anderzijds het andere gemotoriseerde luchtverkeer.

In de Ontwerp Luchtvaartnota staat op blz. 26 onder punt 7, diverse ballonopstapplaatsen, dat op basis van de oude luchtwetgeving een melding van een dergelijke opstapplaats aan de burgemeester voldoende was, maar nu een luchthavenregeling van kracht wordt. In de informatiebijeenkomst op 22 september jl. is door een aantal partijen aangegeven dat een

aanvaag voor een opstijgmoment 12 weken van tevoren zou moeten worden ingediend. D66 heeft de indruk dat dit niet de bedoeling is van de voorliggende nota. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer Bersch deelt mede dat in principe iedere beperking in de nota ten aanzien van commerciële helihavens de SP verheugt. Tegelijkertijd heeft de SP dezelfde bedenking als de PvdD over hetgeen toch nog mogelijk blijft. In de visie van de SP dient uitgangspunt te zijn de vraag wat het doel is van commerciële luchthavens in relatie tot de maatschappelijke effecten daarvan.

Met betrekking tot de helihaven in Breukelen wordt geïnformeerd of de vergunning op basis van de in de voorliggende nota gestelde voorwaarden zou worden afgegeven.

De SP sluit zich aan bij het pleidooi ten aanzien van de maneges en zou daaraan de veehouderij (zoals varkensstallen) willen toevoegen. De SP pleit ervoor dergelijke gebouwen toe te voegen aan de geluidgevoelige bestemming. Overigens wordt de geluidgevoelige bestemming in het voorliggende stuk niet nader gedefinieerd. Geïnformeerd wordt wat daaronder moet worden verstaan.

De heer Fastl spreekt zijn waardering uit voor het voorliggende stuk en met name voor de beantwoording van de vele inspraken. Zowel op de vragen van de zijde die graag vliegt als van de zijde die juist minder graag ziet vliegen is serieus gereageerd met een uitkomst waarin GroenLinks zich in grote lijnen kan vinden.

In de informatiebijeenkomst op 22 september jl. is veelvuldig naar voren gebracht dat niet tot nauwelijks geluidsoverlast veroorzakende luchtvaart mogelijk moet zijn. GroenLinks steunt dat pleidooi. Gelet op het feit dat sprake is van bufferzones is het in de visie van GroenLinks niet nodig een onderscheid tussen categorieën te maken.

GroenLinks is geen voorstander van helikopterluchtvaart in de provincie Utrecht.

Met betrekking tot het verjagen van vogels kan spreker zich uit oogpunt van dierenwelzijn voorstellen dat daarmee voorzichtig wordt omgegaan.

De mogelijkheid van 12 incidentele vluchten op jaarbasis baart GroenLinks zorgen.

GroenLinks pleit er in deze voor het aantal vluchten op een dag te beperken en vast te leggen dat geen sprake mag zijn van 12 aansluitende dagen.

Mevrouw Blom merkt op dat al veel opmerkingen zijn gemaakt. De PvdA kan zich in grote lijnen vinden in de inhoud, omdat zij die leest als 'nee, tenzij'.

De PvdA mist in de nota het belang van gemotoriseerde luchtvaart in maatschappelijke zin zoals de traumahelikopter.

Op blz. 2 van de statenbrief staat dat, door in de Luchtvaartnota de expliciete afstandseis van 500 m tot woonbebouwing op te nemen, de vestiging van een helihaven binnen de gemeente Utrecht nagenoeg onmogelijk wordt. Geïnformeerd wordt wat wordt bedoeld met nagenoeg onmogelijk en of dit bv. betekent dat het mogelijk is dat er een helihaven in de buurt van Leidsche Rijn komt.

De heer Konijnenbelt zet uiteen dat het CDA er in dit kader voorstander van is dat er ruimte blijft voor de mogelijkheid van sportactiviteiten. Daarbij zal sprake zijn van geluid, maar hij wijst erop dat voor sporten als motorcross ook ruimte wordt geboden. Daarbij is sprake van geluidsoverlast van een heel andere orde dan bv. schermvliegen, e.d.

Met betrekking tot zweefvliegen en luchtvaartballonnen is het CDA er geen voorstander van dat een opstijging 6 weken van tevoren moet worden gemeld.

Het CDA heeft met name moeite met het onderwerp helikopters. In principe wordt een ‘nee, tenzij’-beleid aangegeven. Het ‘tenzij’ biedt in de visie van het CDA nog teveel mogelijkheden. Het CDA zal zich over dit punt nog nader buigen.

In het kader van de 500 m eis wordt geïnformeerd of daaronder ook boerderijen vallen.

De heer De Jong hecht er in de eerste plaats aan op te merken dat sprake is van een klein fenomeen. Het gaat om eventuele nieuwe vestigingen en regulering van luchthaventerreinen in de provincie Utrecht. Het vorenstaande doet zich weinig voor. Met de voorliggende nota wordt een en ander nog strakker gereguleerd in de zin dat als het er al kan komen dan niet op een wijze dat het overlast kan geven voor de omgeving.

Er is bewust gekozen voor de ‘nee, tenzij’-benadering. Het luchtverkeer wordt niet 100% uitgesloten. Alhoewel in zijn effect enig onderscheid is gemaakt hoe het uitwerkt voor gemotoriseerd- en ongemotoriseerd vliegverkeer, is de normstelling feitelijk gelijk. Dat is ook logisch, omdat het vooral gaat om wat de overlast betekent voor de leefomgeving. Ten aanzien van het ‘tenzij’ is sprake van strikte voorwaarden; het zal moeilijk zijn daaraan te voldoen. Indien aan de strikte voorwaarden kan worden voldaan, zal ook nagenoeg geen sprake zijn van overlast.

In de nota wordt nadrukkelijk verwezen naar het Afwegingskader Duurzaamheid, waarin ook economie een rol speelt. Er is geen economisch effectrapportage gemaakt, omdat sprake is van een zeer geringe positieve bijdrage aan de economie omdat het slechts om een klein fenomeen gaat.

In de beleidsmatige criteria wordt geen onderscheid gemaakt in de vormen van luchtverkeer. Ze worden wel benoemd, en uit het beleidskader zal moeten blijven hoe het uitpakt voor de verschillende vormen van luchtverkeer. Zichtbaar is dat de lichte vormen van luchtvaart best kunnen en de zwaardere vormen van luchtvaart, die meer geluidsoverlast met zich meebrengen, heel weinig mogelijkheden zullen krijgen in de provincie Utrecht. Dat heeft te maken met het feit dat de provincie Utrecht dichtbevolkt is en derhalve bijna overal binnen de 500 m-eis wel sprake is van enige bebouwing waartoe ook bedrijfswoningen en boerderijen worden gerekend.

GS hebben met deze nota niet beoogd een visie te geven op de ontwikkeling van de recreatieve luchtsporten in de provincie. De voorliggende nota is opgesteld op grond van het feit dat de bevoegdheid voor het geven van toestemming van het vestigen van luchthaventerreinen per 1 november a.s. bij de provincie komt te liggen. In de nota wordt wel in regulerende zin aangegeven hoe met de recreatieve luchtsporten wordt omgegaan, maar niet in stimulerende zin. PS zouden GS wel kunnen verzoeken dat mee te nemen in het kader van de Structuurvisie RO.

De bevoegdheid van de provincie beperkt zich tot de start- en landingsplaatsen. Dat wil niet zeggen dat de provincie geen mening zou mogen hebben over de corridors en overvliegbewegingen. Ter illustratie vestigt hij de aandacht op luchthaven Hilversum, waarop de provincie Utrecht wel invloed tracht uit te oefenen, omdat het vliegverkeer van de luchthaven Hilversum behoorlijk overlast kan geven in de provincie Utrecht.

GS verwachten geen groei van het woon-werkverkeer per helikopter. Dit werd o.a. bevestigd door een ondernemer tijdens de informatiebijeenkomst op 22 september jl. die aangaf dat, gelet op de afstanden in Nederland en het voor- en natransport, vervoer per auto even snel is als per helikopter. Het is echter aan een ondernemer daar al dan geen markt in te zien. De provincie acht in dat kader strikte geluid- en leefomgevingregels van belang; die zijn in de voorliggende nota geformuleerd.

Er is blijkbaar een gedragscode voor ballonvaarders die vrijwillig wordt ondertekend. Een gedragscode kan in de visie van spreker niet verplicht worden gesteld en het lijkt hem

derhalve dat de provincie daaraan vanuit haar bevoegdheid geen eisen kan stellen in de zin van het ondertekenen van de gedragscode.

Spreker bevestigt dat in het kader van de helihaven Breukelen een fout is geslopen in de nota van beantwoording. In de beantwoording wordt gesuggereerd dat de helihaven niet in gebruik is, hetgeen niet correct is. Daarmee valt deze helihaven onder het overgangsrecht.

Spreker verwacht dat deze helihaven, indien sprake zou zijn van een nieuwe aanvraag, weinig kans zou maken. Er is in de toekomst op enig moment een nieuw moment van afweging waarover partijen met elkaar in gesprek zullen moeten komen. Wellicht kan dat ook eerder, omdat spreker heeft begrepen dat de helihaven niet zeer intensief wordt gebruikt. Wellicht is het mogelijk op vrijwillige basis te komen tot goede afspraken in termen van een convenant o.i.d. zodat de overlast zoveel mogelijk wordt beperkt.

Met betrekking tot de vogelaantrekkende bestemmingen gaat het, in het citaat dat de PvdD naar voren brengt, niet om bestaande situaties. Het gaat erom dat er, indien de provincie toestemming geeft voor een luchthaven, binnen 6 km geen vogelaantrekkende bestemming mag zijn in verband met de vliegveiligheid.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van mevrouw Bodewitz, wijst spreker erop dat in de voorliggende nota een afstandscriterium van 2 km tot natuurgebieden is opgenomen.

GS achten de 48 Db Lden norm een hoge mate van bescherming. Hij ligt dit aan de hand van een voorbeeld toe. Daar bovenop komt nog de 500 m-afstandsnorm tot woonbebouwing.

Met betrekking tot de incidentele vluchten licht spreker toe, dat het ontheffingenbeleid nog door GS moet worden opgesteld. De opmerkingen die daarover thans naar voren zijn gebracht zullen in dat kader worden meegenomen.

Desgevraagd door mevrouw Lamers bevestigt spreker dat de provincie de vliegroutes niet bepaalt en in dat kader derhalve ook niets kan afdwingen. Wel kan de provincie trachten daarover gedragsafspraken te maken.

Het vorenstaande geldt ook voor maneges. Spreker kent echter geen maneges waarbij geen bebouwing in de nabijheid is, waarmee derhalve de 500 m-afstandsnorm van toepassing is. Wat spreker betreft gaat de provincie niet zover dat zij losse stallen in het buitengebied gaat verheffen tot de geluidsgevoelige categorie.

Tot de geluidsgevoelige categorie behoren o.a. scholen.

Mevrouw Bodewitz heeft van mw. Kreuger begrepen dat er wel rekening kan worden gehouden met de aan- en afvliegroutes. Spreekster gaat er derhalve vanuit dat dit in principe ook voor maneges mogelijk is.

De heer De Jong zet uiteen dat het überhaupt de vraag is of de provincie er een luchthaventerrein bij zal krijgen. In zijn visie wordt met name gesproken over helikopterterreinen als die er al komen onder de strikte regels. Helikopters stijgen in eerste instantie recht omhoog voordat ze hun route gaan vliegen. Het gaat dan niet meer om een aan- en afvliegroute, maar over de vliegroutes waarover de provincie niet gaat.

In algemene zin geldt dat de handhaving goed moet zijn georganiseerd. Dat zal in de uitvoering derhalve nadrukkelijk aandacht moeten krijgen.

GS kunnen zich voorstellen dat voor de huidige ballonopstapplaatsen, waarvan een lijstje in de nota is opgenomen, eenmalig een goede permanente regeling wordt getroffen, zodat die niet voortdurend te maken krijgen met lange procedures. Voor het incidenteel opstijgen zal een goede procedure moeten worden ontwikkeld, zodat die niet zo lang duurt. Spreker verwacht dat ballonvaarders redelijk lang van tevoren weten dat ze ergens willen opstijgen; ze zullen alleen niet altijd gebruik maken van die mogelijkheid. Ze zullen vaak enkele uren van tevoren beslissen of ze de vaart al dan niet zullen maken op dat moment en niet ineens een totaal nieuw plan maken 4 uur van tevoren. Spreker zegt toe dat in IPO-verband met elkaar en

met de sector zal worden overlegd wat daarvoor handige en verstandige procedures zijn, zodat geen overbodige bureaucratische hindernissen worden neergelegd.

Traumaheli's, politie- en militaire luchtvaart, e.d. reguleert de provincie niet middels de voorliggende nota. Die vallen buiten alle regels.

Mevrouw Bodewitz informeert vanaf welke hoogte helikopters horizontaal vliegen. Spreekster neemt aan dat het beleid ten aanzien van de incidentele vluchten in een later stadium wordt uitgewerkt.

De heer Roos betreurt dat voorbijgegaan wordt aan zijn punt van de veiligheid van de mens in de manege. Hij herhaalt zijn advies daarvoor in de regeling 1 km-straal op te nemen. Voorts kan spreker zich voorstellen dat een evaluatiemoment wordt afgesproken.

De heer Hoefnagels zet uiteen dat de 'tenzij' D66 zorgen baart. Hij memoreert dat de 48 dB Lden norm veel vragen oproept. Op grond daarvan is de 500 m er bovenop gekomen. D66 pleit ervoor alleen de 500 m-norm op te nemen.

De heer De Jong zegt nadere informatie over de horizontale vlieghoogte van helikopters toe. Ten aanzien van de incidentele vluchten licht spreker toe dat ontheffingenbeleid een bevoegdheid is van GS. GS formuleren het uitvoeringbeleid ter zake; PS kunnen hiervan op de hoogte worden gesteld.

Spreker merkt op dat hij de bezorgdheid van MU over de veiligheid van de mens bij maneges niet kan wegnemen.

Hij steunt de opmerking over een evaluatiemoment. In zijn visie is het ook gebruik dat nieuw beleid na een bepaalde periode wordt geëvalueerd.

GS kiezen voor de 'nee, tenzij'-benadering en niet voor een 'nee, alleen'-beleid. In de 'tenzij' zit meer dan alleen de 48 Db Lden, o.a. piekbelasting, andere geluidsbronnen, externe veiligheid en leefomgevingkwaliteitseisen. Er moet derhalve aan een heel complex aan eisen worden voldaan, voordat iets binnen de 500 m-bebouwingsnorm wordt toegestaan.

De voorzitter sluit de discussie af met de conclusie dat op dit onderwerp nader wordt teruggekomen in de PS-vergadering.

7. Discussiestuk Mestvergisting

Mevrouw Bodewitz zet uiteen, dat de indruk kan zijn ontstaan dat de PvdD mestvergisting in zijn totaliteit nergens zou willen laten plaatsvinden. Indien veehouderijen mestvergisting op eigen initiatief zonder een financiële- of andersoortige stimulans van de overheid toepassen, heeft de PvdD daar in principe geen bezwaar tegen. De mestvergisting is echter alleen rendabel als er covergisting wordt toegepast; dus als er plantaardig materiaal wordt toegevoegd. Hierbij geldt hetzelfde probleem als bij het gebruik van andere vormen van biomassa. Als de gewassen speciaal moeten worden verbouwd voor de vergisting, bestaat het risico van voedselverdringing of gebruik van natuurgebieden voor gewasteelt. Indien er sprake is van onduurzaam verkregen plantaardig materiaal voor de covergisting dan staat de PvdD op het standpunt, dat mestvergisting ontmoedigd dient te worden. De intensieve veehouderij kan in veel opzichten als zeer onduurzaam worden gekenmerkt vanwege de directie- of indirecte gevolgen, nl. op het terrein van broeikasuitstoot, dierenwelzijn, biodiversiteit, verdringing bestaansmogelijkheden elders, landonteigening, bestrijdingsmiddelen, ammoniak- en stofuitstoot. Daardoor acht de PvdD het van groot belang dat deze sector niet gestimuleerd wordt in het voortbestaan. Wanneer mestvergisting wordt gesubsidieerd, wordt de bedrijfsvoering van deze sector in feite meer rendabel gemaakt.

Tegelijkertijd staat hier niet een financiële prikkel voor de biologische- of grondgebonden veehouderij tegenover. Dit betekent dat de intensieve veehouderij bij subsidiëring van mestvergisting bevoordeeld wordt ten opzichte van biologische- of grondgebonden veehouderij. De PvdD zou dit een zeer kwalijke gang van zaken vinden, dat ook in schrill contrast staat met de duurzaamheidwensen van GS. Zoals in bijgevoegd document staat aangegeven, zijn veel organisaties het erover eens dat mestvergisting geen duurzame vorm van energiewinning is. Al eerder heeft de PvdD ervoor gepleit duidelijk onderscheid te maken tussen de verschillende vormen van biomassa c.q. de diverse biomassastromen wat betreft duurzaamheid. De PvdD legt aan de commissie de vraag voor hoe hier tegenover wordt gestaan. Hierover heeft de PvdD een drietal concrete vragen geformuleerd:

1. wil men gehoor geven aan de adviezen van de Provinciale Milieu Federatie en Stichting Natuur en Milieu en onderscheid maken tussen diverse biomassastromen wat betreft duurzaamheid;
2. wil men om tot de streefproductie van 3 petajoule duurzame energie uit biomassa in 2020 te komen uitsluitend gebruik maken van duurzame biomassa, zoals zodanig gedefinieerd door de Milieufederaties en Stichting Natuur en Milieu;
3. hoe staat men tegenover het idee om het initiatief en de financiering van bio-energie uit mestvergisting over te laten aan de sector zelf.

Mevrouw Walta merkt op dat de mestoverlast een probleem betreft. Indien daarmee iets nuttigs kan worden gedaan, vermindert het probleem.

Mevrouw Bodewitz merkt op dat het probleem van het mestoverschot opgelost lijkt te worden door mestvergisting. Indien daarmee echter een ander probleem wordt gecreëerd, is dat niet de goede weg. De PvdD staat derhalve op het standpunt dat het mestprobleem niet moet worden opgelost met onduurzame methoden. Juist door de covergisting ontstaan de problemen. Daar komt nog bij dat het mestoverschot ontstaat door de grote hoeveelheid die wordt geproduceerd.

De heer Konijnenbelt zet uiteen, dat het betoog van de PvdD het CDA een stapje te ver gaat. Voorgestaan wordt het mestprobleem terug te dringen. Indien dat op een goede manier in overleg met de sector kan worden bewerkstelligd, stemt het CDA hiermee in. In het stuk staat dat er door de provincie gefinancierde haalbaarheidsstudies worden gedaan. Spreker pleit ervoor het resultaat daarvan af te wachten en de discussie vervolgens op basis daarvan te voeren.

Mevrouw Lamers informeert in hoeverre dit landelijk beleid betreft en hoe andere provincies hiermee omgaan.

Mevrouw Derks merkt op dat de drie vragen lastig zijn te beantwoorden aan de hand van het voorliggende stuk en indien alleen over mestvergisting moet worden gesproken. In navolging van het CDA gaat de ChristenUnie het gesprek liever aan naar aanleiding van het resultaat van de studies naar niet alleen mestvergisting, maar vormen van biomassa/bio-energie. Het zou daarbij in de visie van de ChristenUnie niet alleen moeten gaan om de vraag of al dan geen mestvergisting wordt voorgestaan, maar om de vraag welk type biomassa duurzaam is en past binnen de randvoorwaarden die de provincie wil hanteren. In antwoord op vraag 1 deelt spreekster mede dat de ChristenUnie voorstander is van diversiteit in de biomassastromen. Op basis van de haalbaarheidsonderzoeken zou de ChristenUnie een en ander op een rijtje willen zien, zodat kan worden beoordeeld wat het rendement van de afzonderlijke vormen van biomassa is, wat de positieve- dan wel negatieve

effecten zijn en vooral welke technieken kunnen worden in gezet om die processen te verbeteren.

Met betrekking tot vraag 2 staat de ChristenUnie bij voorkeur het gebruik maken van duurzame biomassa voor.

Desgevraagd door de heer Kloppenborg bevestigt spreekster dat de ChristenUnie op het standpunt staat dat bij verdere onderzoeken het duurzaamheidsaspect moet worden meegenomen als criterium.

Met betrekking tot vraag 3 licht spreekster toe dat de ChristenUnie zich niet vanuit een principe voor of tegen mestvergistings willen uitspreken, maar op basis van een afwegingskader.

De heer Hoefnagels sluit zich aan bij het betoog van de ChristenUnie.

De heer Benschop staat op het standpunt dat veehouderij in welke vorm dan ook niet zal toenemen op het moment dat de provincie mestvergistings gaat faciliteren. Het aantal dieren is immers al gereguleerd met de hoeveelheid mest die per hectare mag worden geproduceerd. Er is onderscheid tussen meststromen. In het kader van eventuele subsidiëring van mestvergistings zou de SGP daarin geen onderscheid willen maken. Met mestvergistings wordt voorgestaan het probleem van teveel mest duurzaam door middel van energieopwekking op te lossen. Indien dat op een goede manier wordt onderzocht, staat de SGP op het standpunt dat zowel het een als het ander ruimte moet krijgen.

In de commissie is ook verschillende keren gesproken over zonne- en windenergie. De initiatieven op dat gebied worden niet alleen door de sector zelf gefinancierd. Op grond van het vorenstaande staat de SGP op het standpunt dat de verschillende vormen van energieopwekking gelijk moeten worden behandeld.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van mevrouw Bodewitz, bevestigt spreker dat de dierenrechten vanaf 2015 worden vrijgegeven. Dat betreft echter alleen de melkproductie, maar niet het aantal dieren dat per ha mag worden gehouden.

De heer Bersch spreekt zijn waardering uit voor het feit dat de PvdD verzocht heeft om agendering van dit onderwerp.

Inhoudelijk is de SP niet overtuigd dat mestvergistings niet duurzaam kan. Hij kan zich voorstellen dat veehouderijen, die bij elkaar in de buurt liggen, op dit punt zouden kunnen samenwerken.

In het kader van covergistings kan spreker zich voorstellen dat er ook wel duurzame bronnen van plantaardige biomassa te vinden zijn.

De SP is er niet van overtuigd dat subsidiëring van dergelijke projecten direct de bio-industrie sterker in stand houdt. De SP is geen voorstander van bio-industrie en staat op het standpunt dat de regels voor dierenwelzijn zo snel mogelijk dienen te worden aangescherpt. Dat is volgens spreker echter een kwestie van wetgeving en niet van of al dan geen mestvergistings wordt gesubsidieerd of gestimuleerd.

De heer Kloppenborg merkt op dat GroenLinks het een goede zaak vindt dat dit onderwerp in de commissie wordt behandeld. Het stuk kaart een van de kernpunten van milieu aan, in de zin van of een milieuprobleem aan de voorkant wordt opgelost dan wel een end of pipe oplossing betreft, hetgeen feitelijk het geval is als het gaat om mestvergistings.

Ten aanzien van vraag 1 staat GroenLinks op het standpunt dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de biomassastromen.

Met betrekking tot vraag 2 is GroenLinks er voorstander van te kiezen voor duurzame biomassa en indien dat niet lukt voor een hogere taakstelling zon of wind.

Met betrekking tot vraag 3 denkt GroenLinks niet aan veel stimulering behalve wellicht op de wijze die de SP aangeeft in de zin van samenwerking tussen een aantal veehouderijbedrijven. Samenvattend merkt spreker op dat GroenLinks de strekking van het voorliggende stuk in grote lijnen onderschrijft.

Mevrouw Van 't Hooft merkt op dat de PvdA geen reden ziet om de haalbaarheidsonderzoeken niet te stimuleren. Op basis daarvan dient vervolgens een kosten-batenanalyse te worden opgesteld, waarin alle aspecten worden meegenomen.

Mevrouw Bodewitz memoreert dat de PvdD het pleidooi van de ChristenUnie, om een en ander in een breder perspectief te zien door alle biomassastromen naast elkaar te zetten, toejuicht. Zij hoopt dat dit onderwerp in die zin nog een keer in de commissie aan de orde kan komen, zodat aan GS een handvat kan worden meegegeven waarop beleid kan worden geformuleerd.

De voorzitter sluit hierna de discussie over dit onderwerp af.

8. Statenbrief Utrechtse EU-prioriteiten SMART

De voorzitter verzoekt de commissie zich met name uit te spreken over het thema Europees Kenniscentrum voor klimaat, duurzaamheid en innovatie.

De heer Konijnenbelt vestigt de aandacht op de passage waarin staat dat de provincie zelf een rol heeft, bv als afnemer van innovatie en daarom de deelname van Utrechtse organisaties aan het Europese consortium ondersteunt. Geïnformeerd wordt waar die deelname uit bestaat.

Mevrouw Van 't Hooft merkt op dat de PvdA de financiële middelen mist. Voorts wordt geïnformeerd naar het doel.

De heer Kloppenburger begrijpt dat de aanvraag al is ingediend en daarover dus als zodanig niet meer kan worden gesproken. GroenLinks acht het een goed initiatief. Op blz. 1 onder Aanleiding staat dat het bij deze thema's niet alleen gaat om het opbouwen van kennis, maar ook om een actieve betrokkenheid bij de ontwikkeling en beïnvloeding van het beleid in Brussel. Geïnformeerd wordt hoe dat zal worden bewerkstelligd.

De heer Roos betreurt dat hierbij niet een 4^e thema, Transport, zit. Met betrekking tot het thema Europees Kenniscentrum voor klimaat, duurzaamheid en innovatie stelt MU voor het nog smarter te maken door juist de genoemde elementen ICT, klimaat en energie, en het onderzoek daarnaar, concreet toe te spitsen op de toepassing in agrarische bedrijven omdat daar die drie zaken juist samenkomen.

Mevrouw Lamers deelt mede dat de VVD het financiële kader mist. Het onderwerp ziet zij niet terug in de thema's.

De heer De Jong onderschrijft, dat een en ander zeer beknopt is geformuleerd. Spreker memoreert dat de presentatie over het Milieu- en Klimaatbeleid. Daarin is ook het nodige verteld over het Kenniscentrum (KIC). De essentie van het KIC is dat het een samenwerkingsverband is tussen lidstaten en organisaties in lidstaten, zowel kennisinstellingen, overheden als bedrijfsleven. De provincie Utrecht is één van de partners in dat grote netwerk. De universiteit Utrecht is de trekker voor deze KIC-aanvraag. Bij de beoordeling van de aanvraag is van belang in hoeverre de behoefte aan de kennis, die in dat

kenniscentrum wordt opgebouwd, gedragen wordt door overheden en of de toepassing daarvan door overheden kan worden gebruikt. Dat is één van de redenen dat de provincie Utrecht heel actief in dit netwerk betrokken is.

Financieel is een en ander verankerd in het Klimaat- en Energiebeleid. Ambtelijk is op dit moment één persoon ingezet, die zich daarmee overigens niet fulltime bezighoudt.

De provincie is geregeld in Brussel. Op dit onderwerp wordt een actieve lobby ingezet.

Toepassing in de agrarische bedrijven is onderdeel van het totaalpakket. In het consortium zitten o.a. de Universiteit Wageningen, de Universiteit Delft maar ook de Havens van Rotterdam. Het betreft derhalve een heel breed scala waarbij zowel adaptatie als mitigatie een belangrijke rol spelen. Dat geldt voor alle sectoren die een belangrijke bijdrage aan zowel adaptatie als mitigatie kunnen leveren.

Er is een instituut voor technologie in Boedapest (EIT) gevestigd. Dat heeft de ambitie het evenbeeld van het MIT in de VS te zijn, maar dan op een Europese leest geschroeid. De EIT is feitelijk een lichte organisatie dat op 6 thema's w.o. Klimaat een netwerk moet organiseren. Daarvoor is een tender uitgeschreven. Indien die wordt gewonnen, komt er ergens in Europa een hoofdkwartier. Het streven is gericht op Utrecht, maar ook dat zal weer een vrij 'dun' hoofdkwartier zijn waar niet veel mensen zullen werken. Het werk vindt uiteindelijk plaats in het hele netwerk.

Desgevraagd door mevrouw Lamers licht spreker toe dat de klimaatrobuuste provincie in 2040 nog verankerd zal worden. Tot nu toe zit dat qua middelen in het Klimaatbeleid. Indien aanvullende middelen nodig zijn, wordt dit ter instemming aan PS voorgelegd. Overigens memoreert spreker de Staten te hebben toegezegd medio 2010 te zullen komen met een Klimaat Roadmap, waarin zichtbaar wordt gemaakt met welke stappen en welke tussenfasen GS denken te werken aan de klimaatrobuuste provincie. PS kunnen zich op dat moment een oordeel vormen over wat dat gaat betekenen.

Mevrouw Lamers geeft aan dat, zolang nog niet bekend is wat de rol is van de provincie, de VVD geen fiat wil geven ten aanzien van de klimaatrobuuste provincie. Zij wil dat laten afhangen van de discussie in 2010.

De voorzitter stelt vast dat dit onderwerp hiermee in voldoende mate is besproken.

9. Statenvoorstel Najaarsrapportage 2009

Mevrouw Van 't Hooft vestigt de aandacht op blz. 42, m.n. het economisch beleidsplan.

Daarin staat de conclusie dat door de noodzakelijke afstemming met externe partijen een aantal projecten later zal starten. Voorgesteld wordt om een substantieel deel (€ 5 ton) over te boeken. Het vorenstaande verbaast de PvdA gelet op de Versnellingsagenda en de economische crisis. Voorts wordt, in tegenstelling tot andere hoofdstukken, niet aangegeven waar het restant naartoe wordt overgeboekt. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer Kloppenborg constateert, dat overal geld wordt overgehouden. Indien dat een gevolg is van vertraging van het gewenste beleid, wordt dit door GroenLinks betreurd. In dit kader pleit GroenLinks ervoor de druk op het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) te houden, omdat het een zeer belangrijk thema betreft.

Geïnformeerd wordt of de provincie startklaar is voor de invoering van de WABO.

GroenLinks heeft moeite met het feit dat € 2,7 van de € 2,8 miljoen voor de herstructurering bedrijventerreinen wordt overgeboekt, met name gelet op het feit dat dit al voor het tweede achtereenvolgende jaar gebeurt. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer Hoefnagels deelt mede dat D66 zich aansluit bij de laatste vraag van GroenLinks. D66 zal daarop ook nader terugkomen in het kader van de Begroting. Blz. 81, inzake fietspad Uithof – Zeist West. Aangegeven wordt dat het project is teruggetrokken uit het UMP. De gelden zijn vrijgevallen ten gunste van de Reserve GWW. Voorgesteld wordt de motie hiermee als afgehandeld te beschouwen. Verzocht wordt om een nadere toelichting, mede ten aanzien van het fietspad Soest – Hilversum.

De heer Roos zet uiteen dat MU een overschrijding had verwacht ten gevolge van de injectie voor het verbeteren van het economisch klimaat in deze regio. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Spreeker ziet in deze Najaarsrapportage, evenals in de Begroting 2010, een grote aframing op het gebied van mobiliteit. Geïnformeerd wordt of dit met name komt door het BRU.

Mevrouw Bodewitz vestigt de aandacht op de Handhaving (uren) duurzaamheid en milieu (blz. 71). Er is € 362.000 minder uitgegeven dan begroot. Geïnformeerd wordt naar de reden.

De SGP en ChristenUnie geven aan dat hun vragen reeds zijn gesteld.

Mevrouw Walta informeert of al zicht is op de datum van invoering van de WABO.

De heer Konijnenbelt sluit zich aan bij de vraag over de invoering van de WABO. Bij twee Recreatieschappen is sprake van een forse incidentele overschrijding (blz. 29). Geïnformeerd wordt of dit niet structureel is.

In algemene zin vestigt spreker de aandacht op blz. 9; de passage over de onderbestedingen. Alhoewel dit met name een onderwerp betreft voor de commissie BEM, hecht spreker eraan te constateren dat veel van de onderbestedingen betrekking hebben op onderwerpen die de commissie MME regardereren. Het blijft een punt van zorg. De Randstedelijke Rekenkamer geeft aan dat helaas nog niet wordt gerapporteerd op het denkmodel. Verzocht wordt in deze commissie dan wel in BEM uit te leggen wanneer dat wel mogelijk zal zijn.

De heer Ekkers zet in het kader van het economisch beleidsplan uiteen dat veel overleg heeft plaatsgevonden met de KvK's en de TFI. Het gaat om redelijk gecompliceerde aanvragen. Het had niet geholpen daar meer geld in te steken. Er moesten zaken worden uitgezocht die een specifieke deskundigheid vereisen.

Er wordt druk gewerkt aan de bedrijfsterreinen. Voor wat betreft de bestaande bedrijventerreinen zoals Vianen en Mijdrecht wordt, na inventarisatie, een en ander samen met de gemeente ontwikkeld. Overigens komt dit onderwerp in november uitvoerig aan de orde in deze commissie.

Het antwoord op de vragen over het fietspad Uithof – Zuid West en Soest – Hilversum moet spreker schuldig blijven; deze zullen in het blauwtje worden beantwoord.

Aan het economisch klimaat wordt hard gewerkt. Wel zij opgemerkt dat soms veel wegen moeten worden bewandeld voordat tot een resultaat kan worden gekomen. Dat geldt zowel voor de economie als voor de wegen. Soms heeft de provincie daarbij last van het BRU.

Een probleem in het kader van de Recreatieschappen is het Henschotermeer. De overschrijding is niet structureel. Een en ander hangt echter sterk af van het weer. Is sprake van 3 slechte zomers achter elkaar, dan begint het structureel te worden.

De heer De Jong licht met betrekking tot de handhaving toe dat inmiddels bekend is dat de € 362.000 waarschijnlijk toch niet wordt doorgeschoven. In de Jaarrekening zal de

werkelijkheid te zien zijn. De provincie kan zich overigens niet veroorloven om op de handhaving te extensiveren.

Volgens de laatste berichten van het Rijk ziet het er naar uit dat het ook niet zal lukken de WABO met ingang van 1 januari a.s. in te voeren. Een en ander heeft te maken met de voorbereiding van ICT en achterstand in de wetgeving.

Spreeker beaamt dat de Luchtkwaliteit een belangrijk onderwerp is en dat daarop de druk moet worden gehouden.

De voorzitter sluit de discussie af met de conclusie dat de Najaarsrapportage terugkomt in de Statenvergadering.

10. Statenvoorstel Programmabegroting 2010

De heer Konijnenbelt merkt op dat de Begroting in lijn is met het Coalitieprogramma. Het betreft merendeels doorlopende activiteiten. Het CDA verwacht dat de echte keuzes pas in 2011 zullen moeten worden gemaakt op basis van het Rijksbeleid. Het CDA heeft voor deze commissie geen punten.

Mevrouw Lamers vestigt de aandacht op blz. 55, cofinanciering Pieken in de Delta- en EFRO-projecten. Voor de jaren 2011 en 2012 staan geen bedragen genoemd. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Mevrouw Derks verzoekt om een reactie op de mail van de Randstedelijke Rekenkamer over blz. 99, stand van zaken achterstallig onderhoud kunstwerken.

De heer Benschop merkt op dat GS € 33,3 miljoen hebben gevonden door verlaging van een aantal posten, w.o. posten die op deze commissie betrekking hebben. De SGP heeft de indruk dat de verlaging is doorgevoerd omdat de bedragen nu nog niet worden uitgegeven vanwege verschillende redenen, w.o. vertraging. Dat betekent dat deze bezuiniging in latere jaren weer terug zal komen. De vraag is hoe daarmee wordt omgegaan.

Mevrouw Bodewitz vestigt de aandacht op blz. 45. Bij het Programma Klimaat op Orde is vanaf 2010 geen bedrag meer aangegeven. Zij gaat er vanuit dat het Programma Klimaat op Orde op dat moment nog aan de orde zal zijn. In de Najaarsrapportage staat dat een bedrag wordt overgeboekt naar 2010. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Met betrekking tot de interne duurzaamheid informeert spreekster naar de consequenties van de bezuiniging. De vraag is welke onderdelen van de interne duurzaamheid daarmee komen te vervallen.

De heer Roos vestigt de aandacht op blz. 7, met name het concept van een evenwichtige groei (people, planet, profit). Spreeker pleit ervoor op enig moment nader te worden geïnformeerd over dit concept, omdat in zijn visie gelet op de huidige economische situatie geen sprake meer zal kunnen zijn van groei. Het lijkt hem derhalve gewenst nader te definiëren wat met begrip evenwichtige groei wordt bedoeld. Mooi Utrecht mist in de Begroting een speerpunt voor het ontwikkelen van slimme vervoerssystemen, terwijl dit een belangrijk onderwerp kan zijn in de gehele problematiek van de mobiliteit in deze regio. Spreeker vraagt zich af of de middelen van onderhoud en beheer gelijk oplopen met de Pakketstudies. In vergadering van de ad hoc commissie Pakketstudies heeft spreekster begrepen dat alle aframingen op het gebied van mobiliteit geen effect hebben op de uiteindelijke resultaten en de termijn van de resultaten. Hij informeert of hij dit goed heeft begrepen.

De mail van de Randstedelijke Rekenkamer over het onderhoud en beheer van de kunstwerken geeft spreker een indicatie dat sprake is van een slechte relatie tussen de Rekenkamer en GS. MU acht dat geen pluspunt. Spreker sluit zich in deze overigens aan bij de vraag van de ChristenUnie.

Mevrouw Versteeg vestigt de aandacht op het ombuigingsvoorstel herstructurering bedrijventerreinen plus. Uit de Najaarsrapportage citeert spreekster dat de conclusie is dat de projecten door de benodigde afstemming met externe partijen later zullen starten; er wordt voorgesteld € 2,7 miljoen over te boeken en vervolgens is sprake van een bezuinigingsvoorstel van € 3 miljoen. Dat komt D66 vreemd over. In haar visie kan beter direct worden gezegd dat het plan is dat bedrag te bezuinigen. D66 staat overigens op het standpunt dat een bezuiniging op dit punt van weinig ambitie getuigt en in strijd is met de toezegging in de PS-vergadering van 23 februari jl., waarin staat dat uit de monitoring aanvullend beleid zou kunnen voortvloeien. Verzocht wordt om een nadere toelichting. Overigens hecht spreekster eraan op te merken het te betreuren dat een en ander thans moet worden beoordeeld, terwijl het onderwerp bedrijventerreinen pas op 2 november a.s. uitvoerig in deze commissie aan de orde komt.

De heer Hoefnagels vestigt de aandacht op het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan. Het budget voor de fiets stijgt van € 8 miljoen naar € 26 miljoen. Geïnformeerd wordt hoe dit bedrag tot stand is gekomen.

De heer Bersch sluit zich aan bij het betoog van de SGP. De SP vraagt zich ook af wat er gebeurt aan beleidswijziging. Bij de Pakketstudies wordt bijvoorbeeld volgend jaar niet maar het jaar daarop wel € 8 miljoen uitgegeven. Gedeputeerde Ekkers heeft aangegeven dat dit geen bezuiniging is, maar blijft staan voor de toekomst. Er is een aantal andere punten waarbij hetzelfde gebeurt. Dat wekt de indruk dat de bezuinigingen vooruit worden geschoven. Op interne duurzaamheid wordt bezuinigd. Daarbij wordt een beroep gedaan op de creativiteit van de medewerkers. Hij meende dat altijd een beroep werd gedaan op de creativiteit van de medewerkers om zuinig om te gaan met geld. Verzocht wordt om een nadere toelichting waarom dit op andere fronten blijkbaar niet vanzelfsprekend is.

De heer Kloppenborg sluit zich aan bij de laatste opmerking van de SP. Voor wat betreft de bedrijventerreinen sluit GroenLinks zich aan bij het betoog van D66. Spreker vestigt de aandacht op mobiliteitsmanagement, hetgeen GroenLinks een belangrijk thema acht om op te pakken. Hij constateert hiervoor ook steeds meer enthousiasme is van werkgeverszijde. GroenLinks pleit ervoor dat moment te benutten en niet te bezuinigen op dit punt.

Mevrouw Blom deelt mede dat een aantal punten al is genoemd. Ten aanzien van duurzaamheid (blz. 43) staat bij de indicatoren in de kolom 'werkelijk' steeds niets genoemd. Verzocht wordt om een nadere toelichting. Spreekster memoreert ten aanzien van de indicatoren voor de provinciale prestaties van mobiliteit te hebben aangegeven de ambitie erg laag te achten, met name ten aanzien van het OV. Er staat nu werkelijk 2008 90% gerealiseerd. Zij neemt aan dat dit heeft te maken met het feit dat de concessies op dat moment zijn verleend. Geïnformeerd wordt of de 100% in 2009 wordt bereikt.

Werkelijk ten aanzien van het UMP is 55%, terwijl het percentage in 2009 94% zou zijn. Dat lijkt de PvdA een enorme sprong. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer De Jong zet met betrekking tot de indicatoren uiteen dat nog geen hinderlijke bedrijven zijn uitgeplaatst. Met betrekking tot de andere punten licht spreker toe dat de indicatoren voor 2008 bekend zijn en als zodanig ingevuld hadden moeten te worden; dat is een omissie.

Over de Strategie van de evenwichtige groei is een aantal keren met elkaar van gedachten gewisseld in het kader van de Strategie Utrecht 2040. Dit onderwerp komt ook weer terug na het congres op 27 november, waarbij de balans zal worden opgemaakt van hetgeen is bereikt. GS komen ter zake met een notitie, waarover met de commissie van gedachten kan worden gewisseld.

De provinciale organisatie werkt op alle fronten aan interne duurzaamheid. GS staan op het standpunt dat de prioriteit wat meer bij de externe duurzaamheid moet worden gelegd, omdat de interne duurzaamheid gewoon te realiseren moet zijn binnen de bestaande kaders van de Begroting en de mogelijkheden die de organisatie heeft. Dat behoeft niet veel extra geld en moet in de visie van GS uit de creativiteit komen. PS hebben in de Voorjaarsnota voor externe duurzaamheid extra middelen beschikbaar gesteld in de vorm van Energiek Utrecht € 20 miljoen. Er is derhalve een stukje verschuiving van in- naar externe duurzaamheid bewerkstelligd.

Desgevraagd door mevrouw Bodewitz antwoordt spreker dat de ambities ten aanzien van de interne duurzaamheid gelijk blijven. Daarover zijn afspraken gemaakt, waaraan zal worden vastgehouden.

PS hebben in 2008 voor 1 jaar middelen beschikbaar gesteld voor het impuls programma Klimaatbeleid. Geconstateerd is dat de termijn van 1 jaar erg kort is op grond waarvan de middelen over 2 jaar zijn verspreid. Formeel zijn er derhalve na 2009 geen middelen meer. Zoals in het kader van de Najaarsrapportage als is gesignaleerd, is wel sprake van enige doorschuif. Er wordt naar gestreefd nog interne middelen beschikbaar te krijgen, zodat in 2010 ook een goed Klimaatprogramma kan worden doorgevoerd en alle activiteiten die zijn opgestart werkelijk kunnen worden uitgevoerd. Op basis van de eerder aangekondigde Roadmap/plan van aanpak klimaatrobuuste provincie, zal vervolgens medio 2010 van gedachten moeten worden gewisseld hoe daarmee zal worden omgegaan en of daarvoor middelen beschikbaar worden gesteld.

De heer Ekkers licht toe dat de EFRO tijdelijk is en door het Ministerie van EZ wordt geregeld. Daarbij is sprake van cofinanciering van de provincie. Zolang het Rijk niet aangeeft dat EFRO wordt voortgezet, regelt de provincie geen cofinanciering.

De evenwichtige groei komt ook terug in de Staat van Utrecht 2040. Evenwichtige groei betekent rekening houden met allerlei andere omstandigheden; in balans met de 3 P's en niet alleen profit. Spreker staat op het standpunt dat de provincie dat na moet blijven streven. Indien de provincie investeert in wegen loopt het onderhoud daar gelijk mee op. Dat betekent dat in de normale Begroting gelden worden opgenomen om het onderhoud van de wegen, die nu worden aangelegd, in de toekomst te waarborgen.

De provincie heeft te maken met kortingen van het Rijk; er komt nog meer aan. De provincie heeft in deze twee mogelijkheden: het toepassen van de kaasschaafmethode of keuzes maken. Met elkaar is reeds afgesproken, dat een Kerntakendiscussie wordt gevoerd. Deze is weliswaar niet ingegeven door bezuinigingen, maar wellicht dat daaruit geld vrijkomt. Er moet echter in de tussentijd wel worden gezorgd voor een dekking van de Begroting 2011. In de Begroting zitten gelden die niet worden uitgegeven. In sommige gevallen is dit het gevolg van het feit dat realisatie meer tijd kost; in andere gevallen omdat er te ruim is geraamd. Die worden gebruikt om de Begroting 2011 af te dekken, waarmee als het ware tijd wordt gekocht. Het is derhalve geen bezuiniging. In de tussentijd is echter wel de opdracht middelen te vinden die tot een feitelijke bezuiniging leiden.

Met betrekking tot de bedrijventerreinen licht spreker toe dat dit een zorgvuldige discussie vergt; een zorgvuldige discussie kost tijd. Ter illustratie wijst hij op de gang van zaken rondom de discussie over Woerden West.

Mevrouw Versteeg begrijpt het vorenstaande. Dat roept echter de vraag op of bij het vaststellen van het beleidskader geen enkel oog is geweest voor het feit dat dergelijke processen zoveel tijd kosten. Thans is sprake van een enorme onderbesteding, die vervolgens goed kan worden omgezet in een bezuiniging.

De heer Ekkers licht toe dat de ontwikkelingen met betrekking tot Woerden West zich pas voordeden nadat dit college van GS aantrad.

Mevrouw Versteeg merkt op dat Woerden West een nieuw bedrijventerrein betreft. Het gaat D66 met name om de herstructurering. De vraag is of de provincie, gelet op haar ervaring, kunde en kennis, niet van te voren had kunnen weten dat deze processen zo lang duren.

De heer Ekkers antwoordt, dat dit niet bekend was. De provincie, noch andere provincies, hebben hier ervaring mee. De twee desbetreffende bedrijfsterreinen betreffen pilots.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Kloppenborg bevestigt spreker dat de financiële middelen niet zozeer het probleem zijn maar de processen die veel tijd kosten, waardoor het geld niet kan worden uitgegeven. Indien de processen sneller waren verlopen, was het geld nodig geweest en zou de conclusie zijn geweest dat het verstandig was daarvoor geld te reserveren.

Mobiliteitsmanagement loopt goed. Andere partijen betalen mee op grond waarvan op enig moment minder geld nodig is. Dat wil niets zeggen over het ambitieniveau. Het heeft ook te maken met zakelijke belangen.

De indicatoren zijn waarheidsgetrouwe getallen, die pas aan het eind van het jaar helemaal kunnen worden vastgesteld. Ten aanzien van het OV 2008 is 90% gerealiseerd. Dat heeft inderdaad te maken met het feit dat de concessie toen is verleend en de concessiehouder zich ook aan de voorwaarden houdt. Dat betekent dat aan de verplichting is voldaan.

Spreker onderschrijft dat de fiets er een fors bedrag bij heeft gekregen. Er zitten ook forse projecten bij, zoals bv. het fietspad bij Rhenen. Desgewenst kan een lijstje worden verstrekt hoe aan het bedrag voor de fiets wordt gekomen.

Spreker leest vervolgens een deel van de reactie van GS voor op de e-mail van de Randstedelijke Rekenkamer. "De Randstedelijke Rekenkamer geeft aan dat GS niet expliciet hebben gereageerd op hun deelaanbevelingen. GS hebben echter wel degelijk gereageerd door aan te geven: *dat zij, te beginnen in 2009, een verantwoordingsrapportage beheer en onderhoud kunstwerken zullen opstellen waarbij inzicht wordt gegeven in prestaties, doelen en middelen in het afgelopen jaar. Bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan (2010) zullen zij deze aanbeveling verder uitwerken.* Vanaf 2009 zullen GS/PS dus wel duidelijk alle verantwoordingsinformatie ontvangen en is het zinnetje in de begroting 2010 dus ons inziens correct."

Spreker bevestigt dat de aframingen op het gebied van mobiliteit geen effect hebben op de uiteindelijk te bereiken doelstellingen.

Voor het ontwikkelen van slimme vervoerssystemen wordt geen extra geld geraamd. De provincie heeft thans het UMP en het VERDER-pakket. Dat kost veel geld en daarmee kan veel worden opgelost. Voorlopig wordt dit voldoende geacht.

De voorzitter sluit de discussie af met de conclusie dat dit onderwerp nader terugkomt in de Statenvergadering.

11. Statenvoorstel verbetering toegankelijkheid en kwaliteit bushaltes

De heer Konijnenbelt deelt mede dat het CDA zich kan vinden in het voorstel. Hij informeert hoe zeker het is dat Amersfoort bijdraagt. De provincie stopt hierin veel geld. Geïnformeerd wordt of iets bekend is over het vandalisme van bushaltes rond het station Amersfoort.

De heer Roos merkt op het initiatief toe te juichen en spreekt zijn waardering daarvoor uit. Geïnformeerd wordt of sprake is van een gemeentelijke- of provinciale verantwoordelijkheid. Indien dit een provinciale verantwoordelijkheid betreft is de vraag waarom nu alleen Amersfoort en niet ook allerlei andere gemeenten.

De heer Fastl deelt mede dat GroenLinks zich kan vinden in het voorstel.

Mevrouw Blom deelt mede dat de PvdA het voorstel toejuicht. In het stuk staat dat het Stimuleringsfonds-OV is ingesteld om het kwaliteitsniveau van het OV te handhaven. De PvdA dacht dat de provincie steeds bezig was met een kwaliteitsprong van het OV, in elk geval een betere kwaliteit. Het voorliggende voorstel lijkt de PvdA een prima voorstel om de kwaliteit te verbeteren. De PvdA sluit zich overigens aan bij de vraag van het CDA over Amersfoort.

De heer Ekkers licht toe dat de provincie voor een goed OV staat en concessieverlener is op grond waarvan gesteld zou kunnen worden dat het de verantwoordelijkheid van de provincie is. Tegelijkertijd gaat het om zaken die in gemeenten spelen. Daarmee is het ook een verantwoordelijkheid van de gemeente. Op grond daarvan is de verdeling van gelden in het voorstel gedaan. Met andere gemeenten zijn op dit punt al afspraken gemaakt; dat is afgerond. Amersfoort is de enige gemeente waar het ook om een station gaat. Met betrekking tot de vraag over de financiën merkt spreker op niet beter te weten dan dat Amersfoort instemt. In het kader van het vandalisme worden de bushaltes zoveel mogelijk ‘hufterproof’ uitgevoerd. Tot slot bevestigt spreker dat het niet gaat om het handhaven van de kwaliteit van het OV maar het zoveel mogelijk verbeteren. Dat komt ook tot uiting in de titel.

De voorzitter concludeert dat de commissie instemt met het voorliggende voorstel en ermee instemt dat dit een sterstuk wordt.

12. Statenbrief bestuursovereenkomst OV-Bureau Randstad

Mevrouw Derks memoreert dat de ChristenUnie altijd heeft gepleit voor één OV-autoriteit en initiatief heeft ondernomen daarover met meerdere fracties van gedachten te wisselen. Op dat moment was daarop niet genoeg respons.

De ChristenUnie is blij met de tweede alinea in de passage voorgeschiedenis, dat het eindbeeld één OV-autoriteit is. De ChristenUnie legt zich neer bij de huidige werkelijkheid en stemt in met de voorliggende Bestuursovereenkomst.

Mevrouw Bodewitz merkt op dat ook de PvdD voorstander is van één OV-autoriteit. Op grond hiervan had zij niet verwacht enthousiast te zijn over het voorliggende voorstel. Het lijkt de PvdD echter een goed initiatief om mee van start te gaan. Het betekent dat er een goed onderzoek zal worden gedaan naar de huidige hiaten en dat het ook draagvlakverkenkend zal zijn. De PvdD ziet de uitkomst met belangstelling tegemoet.

Het voorstel komt de PvdD wel enigszins over als ‘mosterd na de maaltijd’, omdat zij de indruk had dat de besluitvorming al nagenoeg rond was.

Tot slot informeert zij of het voorstel ook in andere provincie is besproken.

De heer Roos deelt mede dat MU zich kan vinden in het voorliggende voorstel. Spreker betreurt dat in de taken geen relatie is aangebracht met wat in Europa plaatsvindt. Dat lijkt hem wel relevant.

Het is een belangrijk bureau voor de bevordering het OV. Op grond daarvan betreurt spreker, hetgeen niet bestuurlijk maar uitvoerend is, dat allemaal halftime functies zijn gepland. In aansluiting daarop lijkt het spreker handig om na oprichting van het bureau een concreet overzicht te krijgen van de beoogde resultaten per jaarschijf.

De heer Hoefnagels sluit zich aan bij het betoog van de ChristenUnie. Ook D66 heeft altijd gepleit voor één OV-autoriteit misschien ook wel samengaand met de opschaling van de provincies. Geïnformeerd wordt naar de rol van PS.

De heer Bersch deelt mede dat de SP instemt met het voorliggende voorstel. De SP is benieuwd of de samenwerking daardoor verbetert. Bij het eindbeeld van één OV-autoriteit voor de Randstad heeft de SP grote bedenkingen, omdat dit in feite betekent dat de besluitvorming over OV niet meer door de provincie wordt gedaan maar door een autoriteit die daarboven staat. De SP pleit ervoor daarmee voorzichtigheid te betrachten. Voorkomen moet worden dat er een soort BRU ontstaat.

De heer Fastl deelt mede dat GroenLinks zich in grote lijnen kan vinden in het voorstel. GroenLinks mist in de taakopgave een concrete opdracht. Er wordt gekeken hoe de OV-lijnen op elkaar kunnen worden aangesloten, efficiënter en effectiever kunnen worden ingezet. GroenLinks pleit voor een extra opdracht te bekijken of er ook versturende elementen zijn en zo ja, deze op te lossen ter bevordering van een betere samenwerking.

Mevrouw Blom vindt nogal een groot verschil zitten in het doel dat erin staat en hoe daartoe zou kunnen worden gekomen. In die zin sluit de PvdA zich aan bij de twijfels die gedeputeerde Ekkers zelf en anderen in de commissie ook hadden toen het voorstel kwam van dit bureau, omdat hiermee feitelijk een laag wordt toegevoegd. Een en ander zou net zo goed kunnen worden gedaan door de huidige OV-autoriteiten. Ook de voorkeur van de PvdA gaat uit naar één OV-autoriteit.

Met betrekking tot het voorliggende voorstel, wordt het doel ondersteund. De vraag is echter op welke wijze dat wordt gehaald. Het streven is erop gericht iedere drie maanden een concreet resultaat te boeken. Wat het concrete resultaat zou moeten zijn, wordt echter niet omschreven.

Voorts sluit de PvdA zich aan bij de opmerking van de SP dat er voor moet worden gewaakt iets te creëren waarop geen goede controle van de volksvertegenwoordiging mogelijk is. Dat gevaar acht zij groter bij het OV-bureau dan in het geval van één OV-autoriteit.

De heer Bersch informeert hoe de PvdA de democratische legitimatie ziet indien sprake is van één OV-autoriteit.

Mevrouw Blom antwoordt te verwachten dat daarover in het geval van één OV-autoriteit goede afspraken kunnen worden gemaakt.

De heer Konijnenbelt zet uiteen dat ook het CDA voorstander is van één OV-autoriteit. Het CDA kan zich in hoofdlijnen vinden in het voorliggende voorstel. Het wordt gezien als start om te bezien of een betere samenwerking kan worden bewerkstelligd. Een en ander zal blijken uit de evaluatie na 2 jaar.

De heer Kelder deelt mede, dat de VVD in algemene zin positief staat tegenover de gedachte het OV meer op elkaar af te stemmen. De VVD acht het voorliggende voorstel een goede manier om dit op te pakken.

De heer Ekkers zet uiteen dat GS, zoals bekend, ook voorstander zijn van één OV-autoriteit. Dit geldt echter niet voor alle provincies. Het voorliggende voorstel moet derhalve worden gezien als een compromis. Overigens memoreert spreker destijds direct richting de Staatssecretaris te hebben aangegeven, dat de provincie Utrecht dit ziet als een opstap naar een verdergaand model.

Desgevraagd door mevrouw Bodewitz antwoordt spreker dat dit onderwerp tot de verantwoordelijkheid van GS behoort.

Mevrouw Vrieling voegt hieraan toe dat dit de enige provincie is waar het echt in de Staten wordt besproken. Zij heeft begrepen dat in de andere provincies alle colleges van GS inmiddels akkoord zijn gegaan met het voorliggende voorstel. Het OV-bureau gaat in principe op 1 oktober a.s. van start. Uit de praktijk zal moeten lijken of daadwerkelijk sprake is van een meerwaarde, omdat een aantal andere provincies een andere ambitie heeft dan te komen tot één OV-autoriteit. Met name vanuit de gedachte van de provincie Utrecht dat dit een opstap zou moeten zijn, is heel bewust een evaluatiemoment in de Bestuursvereenkomst terecht gekomen.

De voorzitter sluit de discussie af met de conclusie dat dit onderwerp voldoende is besproken.

TER KENNISNEMING

13. Strategische heroriëntatie recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied (UHVK)

14. Handhavingarrangement OM-Provincie

15. Openstelling subsidieregeling voor voorbereidende energieonderzoeken verenigingen van eigenaars

16. Convenant Landelijk Tarievenkader OV-chipkaart 2009

17. Maatregelen op de N409 bij de Koppeldijk

18. Ontwerp aanwijzingsbesluit zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouderij

Mevrouw Bodewitz geeft aan te hebben gevraagd om de bijlage. Die blijkt pas op 16 oktober a.s. beschikbaar te zijn. Zij verzoekt om toezending van de bijlage. De PvdD zal op basis daarvan beoordelen of zij om agendering zal vragen.

De heer Kloppenborg deelt mede dat hetzelfde voor GroenLinks geldt.

19. Cofinanciering EFRO-projecten Amersfoort Innovatief Sterk en Centrum voor Aarde en Duurzaamheid

20. Europees Kenniscentrum voor Klimaat

21. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.